

Was het harde politieoptreden dit weekend wel zo'n goed idee? 'Vergis je niet in de moedeloosheid van mensen.'

T trouw.nl/binnenland/was-het-harde-politieoptreden-dit-weekend-wel-zo-n-goed-idee-vergis-je-niet-in-de-moedeloosheid-van-mensen~bbe58a16

25 januari 2021

Met waterkanonnen, politiehonden en charges te paard probeerde de politie dit weekend de rellen in verschillende steden te bedwingen. Ook de Mobiele Eenheid werd veelvuldig ingezet. Grof geschut, beaamt Marco Zannoni, directeur van het Instituut voor Veiligheids- en Crisismanagement. “Het zijn de middelen waar je naar grijpt als je tegenover een grote groep komt te staan die mogelijk gewelddadig is. Die kun je alleen maar opbreken met hard ingrijpen.”

Er is al langer een risico op ongeregelde heden, stelt hij. “De onrust over de coronamaatregelen speelt natuurlijk al veel langer dan dit weekend.” Maar dat hoeft volgens hem niet te betekenen dat de rellen voorkomen hadden kunnen worden. “Bij het ingaan van de avondklok hadden we natuurlijk meteen de gehele politiemacht kunnen mobiliseren. Maar we willen in Nederland geen politiestaat, dus hebben we dat niet gedaan.” Daarbij wijst Zannoni op personeelstekorten bij de politie. “We hebben nu eenmaal niet de middelen om het land blauw te verven.”

Actie-reactie

Otto Adang, lector openbare orde en gevaarbeheersing aan de Politieacademie, stelt dat het harde optreden van de politie vooral een gevolg was van hoe de overheid de avondklok heeft geïntroduceerd. “De overheid heeft zichzelf en daarmee ook de politie klem gezet.” Door om 1 minuut over negen de politie gelijk te laten handhaven, ontstaat een dynamiek van actie-reactie, zag Adang. “De politie moest dat doen, maar het is de vraag of dit de juiste weg is. Bij eerdere maatregelen was er meer ruimte. Er was meer begrip voor het feit dat gewenning nodig was. Door op deze manier vanuit de overheid alleen op handhaving in te zetten, ontnemen je elk alternatief.”

Onaantastbaar en anoniem?

Intussen vreest de politie dat het ook de komende dagen onrustig zal worden bij het vallen van de avond. Volgens Zannoni is het daarom cruciaal dat de releshoppers van dit weekend streng zullen worden aangepakt. “Het is goed dat de politie al veel arrestaties heeft verricht. Mensen moeten weten dat dit soort gedrag consequenties heeft.” Dat de politie bij die arrestaties gebruikmaakt van amateurbeelden, heeft nog eens een extra waarschuwendende werking. “Net als bij de bestorming van het Amerikaanse Capitool zag je hier dat mensen zichzelf en anderen ongegeneerd filmen en op de foto zetten. Mensen verbergen hun gezicht nauwelijks. Ze lijken te denken dat als je je in een groep beweegt, je onaantastbaar en anoniem wordt. Nu wordt goed duidelijk gemaakt dat dat niet het geval is.”

Samenlevingsvraag

Er zal, behalve arrestaties uitvoeren, de komende tijd ook moeten worden gewerkt aan het beteugelen van de onvrede over de coronamaatregelen. “Ook bij handhaving moet worden gekeken: kunnen we een dialoog aangaan en kijken wat mensen motiveert?” Naast de vraag of het harde politieoptreden nodig was, ligt er na dit weekend ook een ‘samenlevingsvraag’, vindt hij. “Vergis je niet in de moedeloosheid van mensen. Die gaat soms terug op hun situatie ver voor corona en is nu alleen maar verergerd.”